

การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

**หนังสืออ้างอิง
เฉพาะในหอสมุด**

มงคล หนูช้างเผือก

77
17 ต.ค. 2546

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

17 ต.ค. 2546 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

169820

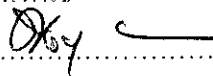
มิถุนายน 2546

ISBN 974-382-015-9

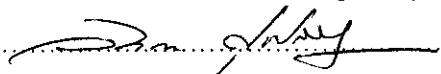
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

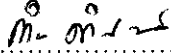
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ)

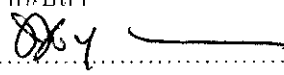
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ลัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ

(ดร.กำพล ดำรงค์วงศ์)

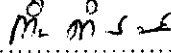
คณะกรรมการสอบปากเปล่า

..... ประธาน

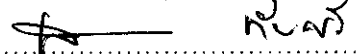
(รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ)

..... กรรมการ

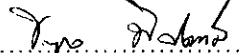
(รองศาสตราจารย์ ลัดดา สุขปรีดี)

..... กรรมการ

(ดร.กำพล ดำรงค์วงศ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นง ทับศรี)

..... กรรมการ

(ดร.วัญชฎิต พิศาลพงศ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2546

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2545

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและ
แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดี ยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ลัดดา ศุขปรีดี และอาจารย์ ดร.กำพล
ดำรงวงศ์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้
และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี และ ดร.ขวัญภูริ พิศาลพงศ์
กรรมการสอบปากเปล่าที่ได้กรุณา ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านดังปรากฏชื่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความ
กรุณาและอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อสันต์ หนูช้างเผือก คุณแม่ทองดี สาลีคำ เพื่อน ๆ ตลอดจน
บูรพาจารย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จ
ด้วยดี ประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้แด่ คุณแม่ทองดี สาลีคำ

มงคล หนูช้างเผือก

42923565 : สาขาวิชา : เทคโนโลยีทางการศึกษา; กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา)

คำสำคัญ : อินเทอร์เน็ต / บุคลากร / ห้องสมุด / สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

มงคล หนูช้างเผือก : การวิจัยเรื่อง การใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (THE USE OF INTERNET OF THE PERSONNELS IN THE PRIVATE UNIVERSITY LIBRARIES IN BANGKOK AND VICINITY) อ.ที่ปรึกษา : พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ, กศ.ด., ถัดดา ศุขปริดี, กศ.ม., กำพล ดำรงค์วงศ์, ค.ด., 121 หน้า. ISBN 974-382-015-9

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3) ปัญหาการใช้อินเทอร์เน็ตของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและ 4) ความต้องการจากการใช้อินเทอร์เน็ต ของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 371 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการและมาตราประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นเจ้าของที่ห้องสมุด และทำงานในงานบริการทรัพยากรสารสนเทศ บุคลากรส่วนใหญ่ขาดทักษะเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ และต้องการอบรมเรื่องการใช้เครือข่ายข่าวสาร (www) การใช้งานอินเทอร์เน็ตของบุคลากรในแต่ละงาน คือบุคลากรส่วนใหญ่ต้องการใช้อินเทอร์เน็ตกับงานที่ทำอยู่ จะรู้จักการใช้อินเทอร์เน็ตแต่ละครั้งมากกว่า 4 ปีขึ้นไป และช่วงเวลาที่บุคลากรส่วนมากใช้ก็คือ ช่วงเวลา 10.00-12.00 น. และใช้มากกว่า 7 ครั้ง ต่อสัปดาห์

2. ประโยชน์ ปัญหา และความต้องการในการใช้อินเทอร์เน็ตของงานต่าง ๆ ดังนี้

2.1 งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ได้รับประโยชน์ในระดับปานกลางจากการใช้อินเทอร์เน็ตในการตรวจสอบหมวดหมู่หนังสือมีปัญหาเกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์มีสมรรถนะต่ำอยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีสมรรถนะดีอยู่ในระดับมาก

2.2 งานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ได้รับประโยชน์ในระดับปานกลางจากการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นหนังสือ วารสาร และสื่อการเรียน มีปัญหาเรื่องการโอนแฟ้มข้อมูลในระดับปานกลาง และต้องการอบรมเรื่องเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการทำรายการในอินเทอร์เน็ตในระดับมาก

2.3 งานวารสารสิ่งพิมพ์ ได้รับประโยชน์จากการสืบค้นหนังสือ วารสารและสื่อการเรียนในระดับปานกลาง ปัญหาในเรื่อง ความไม่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง และมีความต้องการเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต่อระบบอินเทอร์เน็ตเพิ่มในระดับมาก

2.4 งานโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ ได้รับประโยชน์การสืบค้นหนังสือ วารสารและสื่อการเรียน
ในระดับปานกลาง ปัญหาเรื่องเครื่องคอมพิวเตอร์มีสมรรถนะต่ำในระดับปานกลาง ความต้องการเครื่องที่มี
สมรรถนะสูงในระดับมาก

2.5 งานบริการได้รับประโยชน์ในด้านการบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าในระดับ
ปานกลางปัญหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารในระดับปานกลาง และความต้องการเครื่องต่อระบบ
อินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับมาก

2.6 งานอื่น ๆ (งานธุรการและซ่อมบำรุง) ได้รับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้น
หนังสือ วารสารในระดับปานกลาง และ สื่อการเรียนมีปัญหาเรื่องภาษาในการติดต่อสื่อสารในระดับ
ปานกลาง และต้องการคอมพิวเตอร์ที่ต่อระบบอินเทอร์เน็ตในระดับมาก

42923565 : MAJOR : EDUCATIONAL TECHNOLOGY M.Ed. (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORD : INTERNET / PERSONNELS / LIBRARIES / PRIVATE UNIVERSITY

MONGKOL NOOCHANGPHUEK : THE USE OF INTERNET OF THE PERSONNELS
IN THE PRIVATE UNIVERSITY LIBRARIES IN BANGKOK AND VICINITY. THESIS ADVISORS :
PONGPRASERT HOKSUWAN, Ed.D., LADDA SUKPREEDEE, M.Ed., KUMPOL DUMRONGWONG,
Ed.D., 121 P. ISBN 974-382-015-9

The purposes of the research were to study current status, the advantages, the problems and the needs of the use of internet of the personnels in the private universities libraries in Bangkok and vicinity. The samples consisted of 371 persons in the private universities libraries in Bangkok and vicinity. The research tools were a checking list and a five-level rating scale questionnaire. Statistical instrument used for analyzing the data were mean and standard deviation.

The results of the study were :

1. Most of the personnel as followers were the library officers who work in an information resources section. They lacked computer skill and should be trained on how use in world wide web . The officers wanted to use internet at workplace, They approached internet more than 4 years, Periods of their use were between 10.00 am to 12.00 am. and, connection was more than 7 times a week.

2. The advantages, problems and the needs of the use of internet as classified according to the following sections.

- 2.1 Information analysis section got advantages at the moderate level on using it to investigate books items were problems at the moderate level on low performance computer and their needs for computers were rated at the better high level.

- 2.2 Information supply section got advantages at the moderate level on using it to search journal and learning media. There were problems at the moderate level on transferring file and their needs for training in language approach for making lists in internet was rated at the high level.

- 2.3 Journal section got advantages at the moderate level on searching for books, journal and learning media. There were problems in lacking of computer and their needs for more computer that connected to the system was rated at the high level.

- 2.4 Visual section got advantages at the moderate level on searching for book items, journal and learning media. There were problems at the moderate level on low efficient computer and their needs for better on was rated the high level.

2.5 Service section got advantages at the moderate level on searching for tools and replying the question . There were problems at the moderate level on using language for system and their needs for more computer connected to the system was rated at the high level.

2.6 Another section got advantages at the moderate level on searching book items, journal and learning media. There were problems at the moderate level on using language for system and their needs for more computer connected to the system was rated at the high level.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
อินเทอร์เน็ต.....	12
ความหมายของอินเทอร์เน็ต.....	12
ประวัติและความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต.....	13
ความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.....	16
ประโยชน์และแนวทางในการใช้อินเทอร์เน็ต.....	27
อินเทอร์เน็ตกับงานห้องสมุด.....	33
ห้องสมุดและบุคลากร.....	38
ความหมายของห้องสมุด.....	38
ความสำคัญของห้องสมุด.....	39

บทที่

หน้า

ประเภทของห้องสมุด.....	40
ห้องสมุดในอนาคต.....	41
บุคลากรในห้องสมุด.....	42
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา.....	43
สถาบันอุดมศึกษา.....	44
ความหมายของสถาบันอุดมศึกษา.....	44
ความสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา.....	44
ประเภทของสถาบันอุดมศึกษา.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ.....	52

3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60

5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผลการวิจัย.....	90
ข้อเสนอแนะ.....	93

บรรณานุกรม.....	95
-----------------	----

บทที่	ญ	หน้า
ภาคผนวก.....		102
ภาคผนวก ก.....		103
ภาคผนวก ข.....		107
ภาคผนวก ค.....		111
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....		121

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ค่าร้อยละของสภาพการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำงานที่รับผิดชอบ.....	60
2 ค่าร้อยละของสาเหตุที่ไม่ใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจาก	61
3 ค่าร้อยละของบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ต้องการอบรมเทคนิควิธีการใช้ ในงานแต่ละงาน	62
4 ค่าร้อยละของการนำอินเทอร์เน็ตมาให้กับงานในแต่ละแผนก	63
5 ค่าร้อยละของระยะเวลาที่บุคลากรรู้จักการใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงาน ในห้องสมุด.....	64
6 ค่าร้อยละของช่วงเวลาที่บุคลากรใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละครั้งขณะที่ปฏิบัติงาน อยู่ในห้องสมุด.....	66
7 ค่าร้อยละของระยะเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานในห้องสมุดในแต่ละครั้ง	67
8 ค่าร้อยละของบุคลากรมีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตในการทำงานในห้องสมุด กี่ครั้งต่อสัปดาห์.....	68
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตของ แผนกวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ.....	69
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตของ แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ.....	71
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตของ แผนกวารสารและสิ่งพิมพ์.....	72
12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตของ แผนกโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์.....	73
13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตของ แผนกบริการทรัพยากรสารสนเทศ.....	74
14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับประโยชน์จากการใช้อินเทอร์เน็ตของ แผนกอื่น ๆ.....	75

ตารางที่

หน้า

15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ตแผนกวิเคราะห์ ทรัพยากรสารสนเทศ.....	76
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ.....	77
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกวารสารและสิ่งพิมพ์.....	78
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์.....	79
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกบริการทรัพยากรสารสนเทศ.....	80
20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ตแผนกอื่น ๆ.....	81
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับความต้องการจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ.....	82
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับความต้องการจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ.....	82
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับความต้องการจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกวารสารและสิ่งพิมพ์.....	83
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับความต้องการจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์.....	84
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับความต้องการจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกบริการทรัพยากรสารสนเทศ.....	85
26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน และค่าระดับความต้องการจากการใช้อินเตอร์เน็ต แผนกอื่น ๆ.....	85
27	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ของประโยชน์จากการใช้อินเตอร์เน็ต.....	108
28	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของปัญหาจากการใช้อินเตอร์เน็ต.....	109
29	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของความต้องการใช้อินเตอร์เน็ต.....	110

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 การต่อเชื่อมเครือข่ายในระบบ arpanet	14
2 แผนภาพการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	19
3 การขยายเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยในปัจจุบัน	20